

Boşanma uşaqlar üçün anormal bir haldır və qətiyyənlər onlar tərəfindən bu qəbul edilməzdir. Hətta bu onları təhlükəli şok hallarına belə gətirib çıxardır ki, bu da onlar üçün ölüm yaşanmış qədər çətin olur. Ancaq fərqli olan tərəf odur ki, ölümdə qətililik vardır. Boşanmada isə valideynlər vardır lakin onları əldə edə bilmə çətinliyi yaşayırlar.

Bunu yaş keçidi ilə əlaqədar dəyərləndirəsi olsaq bu vəziyyət uşaqların həmin kiçik yaş aspektivindən olduqca çətinidir.

Bu kimi hallar onlarda 4 ilə 12 həftəyə qədər davam edir. İlk olaraq uşaqlarda ana və ata arasında mübahisələr olduğunda uşaqlarda kədərli (sevincsiz) olduqlarını müşahidə etmək mümkündür. Boşanmanın ciddiliyinin səbəbini isə bir o qədər dərk etməyə bilirlər. Ümumiyyətlə boşanma uşağa kədər, şok, təklilik duyğusu və utanqanlıq kimi hallar yaşadır. Uşaqlar böyüklərdən fərqli olaraq daha çox özünə qapanıqlı olduqları və hər şeyi özlərinə meyilləndirilərlər. Bu səbəblə onlarda; Mənə nə olacaq? Harda qalacam? və s. kimi sualları ilə qarşılaşa bilərsiniz.

Kiçik uşaqlarda tərəf tutma kimi hallarla rastlaşmaq mümkündür. Hansı ki, bu da böyüklərin davranışlarının, xətlərinin və səhvlərinin əks olunmasıdır. Boşanmadan bir çox uşaqlar ciddi bir şəkildə təsirlənir. Ancaq bu onların daim problemlili olmaları mənasına gəlmir. Uşağın reaksiyası və yaşayacaqları çətinliklərin dərəcəsi iqtisadi vəziyyət, uşağın yaşı, valideynlərdən hər birinin problemləri həll etmə metodları, onlarla asanlıqla əlaqə saxlama, üçüncü şəxsin varlığı və yaşanan problemlərin böyüklüyünə bağlıdır.

Boşanma halları 6-10 yaş qurupundakı uşaqlarda çox ciddi sarsıntılar meydana gətirə bilər. Həqiqətlərin fərqi dərəcədir, amma məsuliyyət daşımadaqlarını biləcək qədər yetişkin deyillər. Bu yaşlarda uşağı tərək edən valideyn daha çox istənilir. Təkrar birləşmək üçün ümid çoxdur.

Yetkinlik başlanğıcında və yetkinlik dönəmində qəzəb, qərarlılıq normal reaksiyalarıdır. Bu qəzəbi, qərarlılıq və şübhəni uğurla gizləyərlər. Bu yetişkinlik dönəmində keçid olaraq valideynlərdən ayrılma və müstəqil olma istəyi baş qaldırır. Digər tərəfdən bu yaş dövrü çevrənin və ictimai-sosial təsirin önəmli olduğu bir dövrdür. Boşanma çətin bir ana təsadüf etmişdir. Ona görə də özlərində valideynlərdən birinin tərəfini tutma ehtiyacı hiss edərlər. Yeni ailənin qurulmasında baş rolda çıxış edərlər. Bəziləri isə çətinlik yaratmağa çalışırlar. Əsil səbəbi, disiplin və məsuliyyətdən qaçışdır. Mümkün olduğu qədər müstəqilliyi ələ almaq

Mustafa ŞAHİN/ BOŞANMANIN UŞAQLARA TƏSİRİ

Yazan redaktor

11.09.13 10:20 - axırını dəyişikliklər 11.09.13 14:25

istəyərlər.